

Jaarrekening 2019 Westlands Museum Stichting Streek- en Tuinbouwhistorie Westland

Versie 1.0

Datum	5 augustus 2020
Status	Definitief

Colofon

Versie

1.0

Contactpersoon

P. van Leerdam

T 0174-621084

Secretariaat van de Stichting
Streek- en Tuinbouwhistorie Westland
p/a Westlands Museum voor Streek- en Tuinbouwhistorie
Middel Broekweg 154
2675 KL Honselersdijk

Auteurs

A.A.G. Immerzeel

L.J. Spaargaren

Joop van Raaij

Inhoud

1	Jaarverslag 2019	4
2	Jaarrekening	13
2.1	Grondslagen voor de waardering en resultaatsbepaling	13
2.2	Balans	15
2.3	Toelichting op de balans	17
2.4	Exploitatierekening.....	19
2.5	Toelichting op de exploitatierekening.....	21
2.6	Aanvullende informatie materiële vaste activa	22

1 Jaarverslag 2019

Doelstelling Stichting Streek- en Tuinbouwhistorie Westland

De op 17 mei 1991 opgerichte Stichting Streek- en Tuinbouwhistorie Westland (SSTW) heeft statutair ten doel het verwerven, beheren en exploiteren van een centrale vestiging ten dienste van het streek- en tuinbouwhistorisch werk in het Westland, alsmede alle overige zaken die met de streek- en tuinbouwhistorie verband houden of daaraan bevorderlijk kunnen zijn, en het anderszins scheppen van mogelijkheden tot het ontwikkelen van activiteiten ten behoeve van het hiervoor omschreven doel.

Ter verwezenlijking van deze doelstelling bestuurt en beheert de SSTW het Westlands Museum voor Streek- en Tuinbouwhistorie, Middel Broekweg 154, 2675 KL Honselersdijk.

Samenstelling bestuur

In het jaar 2019 bestond het bestuur uit:

de heer mr. J.A. Prins	voorzitter
de heer ing. P. van Leerdam	secretaris
de heer J.M. van Raaij	penningmeester
de heer A.P.M.A. Arkesteijn	bestuurslid
de heer L. Noordam	bestuurslid
de heer J. N.F. van Straalen	bestuurslid

Personeel

Eind 2019 waren in dienst van de SSTW de heer drs. A.A.G. Immerzeel en de heer G.C.L. van Gaalen. Mevr. C. Batenburg is tijdelijk ingehuurd voor het project Erfgoed Educatie.

Vrijwilligers

Per 31 december 2019 waren 93 vrijwilligers ingeschreven bij de SSTW. In 2019 is eenmaal vrijwilligers-overleg geweest. Twaalf personen uit het vrijwilligerscorps verzorgden rondleidingen in het museum.

Donateurs

Eind 2019 bedroeg het aantal donateurs van de SSTW 549 (2018: 562) en in 2019 is €14.131 (2018: €14.633) ontvangen aan donateursbijdrage (daling van 3,4%). Eind 2019 is via het blad 'Westland Streekhistorie' gevraagd of de donateurs in de toekomst via automatische incasso willen betalen en is tevens gewezen op de mogelijkheid om de donatie als fiscale aftrekpost te verwerken in de jaarlijks in te dienen aangifte inkomstenbelasting.

De jaarlijkse donateursavond, die we samen met het Genootschap Oud-Westland organiseren, werd gehouden op 11 december 2019 in verenigingsgebouw De Rank in De Lier. De archeoloog Dr. Jasper de Bruin van de Universiteit Leiden hield een lezing over de Cananefaten in het Westland. Deze Germaanse stam woonde in de eerste eeuwen van onze jaartelling onder Romeins bestuur in het gebied dat later Zuid-Holland zou worden. Op vele plekken in het Westland zijn bij archeologische opgravingen resten van hun woonplaatsen gevonden. Ook wordt deze stam door Romeinse schrijvers, o.a. Tacitus, bij naam genoemd. Jasper de Bruin promoveerde in 2017 met de dissertatie 'Rurale gemeenschappen in de Civitas Cananefatium, 50-300 na Christus'. De lezing was zeer goed bezocht met bijna 300 bezoekers.

Balans en exploitatierekening

De doelstelling voor de exploitatie over 2019 om net als in 2018 een positief resultaat te behalen is gerealiseerd.

De tijdelijke tentoonstelling 'Buitenplaatsen in de Gouden eeuw', inclusief de georganiseerde activiteiten, en de sterke toename van busarrangementen heeft geleid tot hogere omzet. Daarnaast waren er tegenvallers aan de kostenkant, denk aan een hogere benodigde dotatie van de voorziening grootonderhoud, hogere kosten personeel en vrijwilligers en een aanzienlijke eigen bijdrage voor de tijdelijke tentoonstelling. Per saldo is er sprake van een positieve exploitatie eind 2019 van €5.016 (2018: €14.071).

Na toevoeging van het resultaat over 2019 stijgt het stichtingsvermogen van een positief vermogen eind 2018 van €3.694 naar een stichtingsvermogen eind 2019 van €8.711. Bij een positief vermogen > €5.000 kan het bestuur een deel toewijzen aan de bestemmingsreserve. In het bestuursoverleg van 5 augustus 2020 is het verschil van €3.711 toegevoegd aan het fonds voor de vervanging van de permanente tentoonstelling.

Het financieel vooruitzicht voor het jaar 2020 is gezien de gevolgen van Corona zeer onzeker. Het is niet mogelijk om gezien de onzekerheid een verwachting uit te spreken.

Blad 'Westlands Streekhistorie'

Het blad 'Westlands Streekhistorie', dat allerlei nieuws en wetenswaardigheden betreffende het museum en de Westlandse geschiedenis onder de aandacht brengt, verscheen in 2019 viermaal. De redactiecommissie van de SSTW verzorgt en is verantwoordelijk voor de redactionele inhoud van het blad. Het tijdschrift, dat een oplage van 850 exemplaren heeft, wordt gratis toegezonden aan donateurs, vrijwilligers, gemeenten, archieven, scholen en bibliotheken. .

De oude nummers van 'Westlands Streekhistorie' zijn integraal te raadplegen op een aparte website www.westlandsstreekhistorie.nl .

Registratie Museum

Het Westlands Museum is sinds 2001 een geregistreerd museum. De museumregistratie heeft ten doel het zichtbaar maken, bewaken en verbeteren van de kwaliteit van de Nederlandse musea. De status van geregistreerd museum schept vertrouwen tegenover derden. In 2014 is de museumregistratie na een uitgebreide herijking weer voor een volgende periode toegekend. Tegenwoordig wordt per jaar bekeken of een museum herijkt moet worden. Voor 2019 was alles in orde en hoefde ons museum niet herijkt te worden.

Bezoek museum

In 2019 bezochten 11.105 mensen (2018: 9.192) het museum (betalende en niet betalende bezoekers). In 2019 is €35.651 aan entreegelden ontvangen (2018: €24.422), dit is inclusief de opbrengsten van rondleidingen € 3.585 (2018: €2.011). Het aandeel van de museumkaart is 29,9% (2018: 25,0%) van het totaal aantal bezoekers. Het aantal betalende bezoekers is met 34% gestegen. Inclusief de rondleidingen is er

sprake van toename van de omzet entreegelden met 46%, naast meer bezoekers is er een positief effect doordat de toegangsprijzen zijn verhoogd.

Wisseltentoonstellingen

Naast de permanente tentoonstelling over de historie van het Westland en de tuinbouw zijn er in 2019 vijf verschillende wisseltentoonstellingen te zien geweest in ons museum.

'Westlandse monumenten op schilderijen'.

Van 25 juni 2017 tot en met 3 maart 2019.

Deze tentoonstelling is samengesteld uit de eigen schilderijencollectie van het museum. De expositie is onderverdeeld in verschillende thema's, zoals kerken, molens, dorpsgezichten, buitenplaatsen en tuinbouw. Van alle Westlandse dorpen zijn schilderijen te zien, waarbij ook Hoek van Holland en Loosduinen vertegenwoordigd zijn als onderdeel van 'groot' Westland.

'Van bloembollenvelden tot kassucces'.

140 jaar bloementeelt in het Westland. Van 15 december 2018 tot en met 16 juni 2019. In de tentoonstelling wordt een beeld geschetst van de redenen waarom sierteelt rond 1880 in het Westland geïntroduceerd werd en welke teelten dat betrof. Het areaal fluctueerde in de loop der jaren, door overproductie en oorlogen. Een knellende factor voor uitbreiding vormde het stelsel van teeltvergunningen dat van 1933 tot 1967 wettelijk was ingesteld. Na die tijd is het areaal bloemen en potplanten dusdanig uitgebreid, dat inmiddels 60% van het Westlandse areaal uit sierteeltproducten bestaat en een wereld-marktleiderspositie wordt ingenomen. In de expositie wordt de bezoeker meegenomen in alle ontwikkelingen gedurende 140 jaar bloementeelt in het Westland.

'Buitenplaatsen in de Gouden eeuw'.

In het Westland speelden buitenverblijven van rijke stedelingen in de 17^e en 18^e eeuw een belangrijke rol. Buitenplaatsen waren specifiek voor de burgerlijke cultuur in de Republiek der Nederlanden. De welgestelde burgers belegden hun verdiende geld in grond en stichtten een buitenverblijf. Status en representatie waren daarvoor de belangrijkste drijfveren, maar ook het ervaren van de genoegens van het buitenleven speelden een rol.

De tentoonstelling gaf een overzicht van de ontwikkeling van de buitenplaatsen in de periode van 1600 tot 1900. Het woord 'buitenplaats' kwam in Nederland overigens pas na 1700 in zwang en zou rond het midden van de 18^e eeuw ingeburgerd raken als aanduiding van een buitenverblijf. Daarvoor werd het hof of hofstede genoemd. Het belangrijkste kenmerk van een buitenplaats was dat het een tijdelijk verblijf was van welgestelde stedelingen. Veel buitenplaatsen kennen we van de Atlas van het Hoogheemraadschap Delfland die in 1712 werd uitgegeven. Met behulp van deze

kaart werd een overzicht gemaakt van de buitenplaatsen in het Westland. De eigenaren van de ruim honderd op deze kaart voorkomende buitenplaatsen kwamen vooral uit de steden Delft en Den Haag.

Tijdens de eerste openingsdag voor het publiek waren twintig vrijwilligers verkleed in 17^e of 18^e-eeuwse kledij. Kinderen konden een portret van zichzelf laten maken als verklede 17^e-eeuwer. Ook kon iedereen zich samen met de Heer en Vrouwe van Goudesteijn laten fotograferen in de tuin. In de tuin kon men 18^e-eeuwse hapjes en drankjes proeven. Er was een selectie van pot- en kuipplanten te zien uit een Orangerie en er was een Fazanterie, vogelhok met exotische vogels, in de historische tuin gemaakt.

Gedurende de expositieperiode waren lezingen te volgen over kruiden en specerijen, tafelcultuur, de botanicus Boerhaave en zijn tuinen, een muziekluisterlezing en een lezing en wijnproeverij, over de Gouden Eeuw. Workshops bloemsierkunst uit de Gouden Eeuw, en bloemschikcursussen en workshops botanisch tekenen. Verder waren er vier fietsexcursies georganiseerd langs restanten van buitenplaatsen in het Westland, Midden-Delfland en Rijswijk. Al deze excursies waren maximaal bezet evenals bijna alle lezingen.

Deze tentoonstelling is mede tot stand gekomen met financiering van Fonds Westland / Fonds 1818, Beheerstichting Loswal "De bonnen", Prins Bernard Cultuurfonds Z-H en het Mondriaan fonds.

'Kassen op buitenplaatsen'

Deze expositie duurde van 10 juli tot en met 8 september 2019, met als onderwerp de tuinkassen die op buitenplaatsen stonden. Deze kortstondige expositie was een aanvulling op de tentoonstelling 'Buitenplaatsen in de Gouden Eeuw', die in de grote expositieruimte te zien was.

In de 17^e eeuw werd het voor de stedelijke elite een hype om in de zomermaanden op het platteland te gaan wonen. De zeer rijken konden een zelfstandig landhuis en tuincomplex van meerdere hectaren laten aanleggen. In deze grote tuinen werd geëxperimenteerd met allerlei uitheemse en exotische planten. Voor nogal wat buitenplaatsbezitters was het een sport om zo bijzonder mogelijke planten te gaan telen. Hieronder waren planten die door de VOC uit Indonesië en door de WIC uit Zuid-Amerika werden aangevoerd. Deze exoten konden ons koelere klimaat maar moeilijk doorstaan dus om ze de winter te laten doorkomen ging men speciale behuizingen bouwen. Uit deze bouwsels ontstonden de eerste kassen die in sommige gevallen ook verwarmd konden worden.

Wim Duijvestijn, vrijetijds kunstenaar en vrijwilliger van het museum, heeft voor deze expositie een selectie gemaakt van afbeeldingen van kassen en orangerieën. Van deze voorlopers van de latere tuinbouwkassen heeft hij schilderijen gemaakt, die een chronologisch beeld geven van de ontwikkeling van de tuinkas van 1600 tot 1900. Zo is te zien dat er een rechtstreekse lijn is van de (experimentele) buitenplaats kas uit de 17^e eeuw naar de industrieel vervaardigde kassen van omstreeks 1900.

'Westlandse bedevaarten'

In 2019 werd het 200-jarig jubileum gevierd van de 'Broederschap van de Westlandse Processie naar Kevelaar'. In het kader van deze herdenking werd er door het Westlands Museum en de Westlandse historische verenigingen en werkgroepen een tentoonstelling georganiseerd over bedevaarten die gehouden werden vanuit en naar het Westland.

Een bedevaart is een (pelgrims)reis naar een plaats die een bijzondere betekenis heeft binnen een godsdienst. In de katholieke traditie betreft een bedevaart een reis naar een plaats waar een heilige wordt vereerd, of waar er volgens ooggetuigenverslagen verschijningen hebben plaatsgevonden, meestal van Maria, een engel of een andere heilige.

In de Middeleeuwen waren er diverse Westlandse dorpen die als bedevaartplaats werden geduid en waar bedevaartgangers uit de verre omtrek naartoe kwamen. Deze Westlandse bedevaartplaatsen kwamen aan de orde in deze expositie, maar het accent lag op de bedevaartplaatsen waar Westlanders naar toe gingen. In Nederland zijn dat Brielle, Heiloo en Amsterdam (de Stille Omgang). Wat buitenlandse plaatsen betreft werd in de tentoonstelling aandacht besteed aan de reizen naar Kevelaar, Lourdes, Santiago de Compostella en Rome. De kosten voor deze expositie zijn volledig betaald dankzij subsidiëring door Fonds Westland/Fonds 1818, via de Historische Vereniging Oud-Wateringen & Kwintsheul.

Historische Tuin

In 2019 heeft de historische tuin onder de (vrijwillige) tuinchef, oud-tuinder Hans Broekhuizen uit De Lier, een goed jaar doorgemaakt. De opbrengst van groenten en fruit was hoger dan het jaar ervoor. De historische tuin had een prominente rol bij de expositie over de buitenplaatsen. Vooral de Fazanterie trok met de prachtige vogels veel bekijks van de bezoekers. Dit vogelhok was nog een heel project wat voornamelijk door de klusvrijwilligers van de tuin is gerealiseerd.

Er is het afgelopen jaar ook hard gewerkt aan het opknappen en restaureren van diverse opstallen. Het belangrijkste was de restauratie en herbouw van het Westlandse ramenwarenhuis. Met de vrijwilligers van de tuin werd het oude warenhuis zorgvuldig gedemonteerd. Alle nog bruikbare delen werden apart gehouden, opgeknapt en opnieuw in de verf gezet. Het oude warenhuis had een zogenaamde platenvoet, wat een goedkope variant van een historische kasvoet is. Het gerestaureerde warenhuis besloten we een vaste betonnen voet te geven. Dit is ook een historisch verantwoorde keuze; beide versies kwamen vroeger ongeveer even vaak voor. De betonnen voet was duurder maar ging langer mee en was minder gevoelig voor verzakkingen. Dit laatste punt was voor ons de belangrijkste reden om voor een vaste betonnen voet te kiezen.

Tijdens het werk bleek echter dat door een reken- en tekenfout de talingen, waarop de poten of staanders van het warenhuis rusten, verkeerd waren geplaatst. Door deze fout heeft het project restauratie/herbouw van het warenhuis vertraging opgelopen en lukte het niet om de kas voor de winter te voltooien. Dit werk is nu doorgeschoven naar het jaar 2020.

Educatie

Voor de buitenplaatsenexpo is in samenwerking met Westland Cultuurweb een mooi educatief programma opgesteld, waar heel wat klassen zich voor opgegeven hebben. Inmiddels heeft het museum voor het ontwikkelen van educatieve projecten iemand in dienst kunnen nemen. Dit in het kader van een landelijk project waarbij door rijksoverheid en gemeente subsidie beschikbaar wordt gesteld om voor een periode van drie jaar, parttime, een educatieve kracht aan te stellen. Voor dit werk is Cilia Batenburg aangesteld.

Aanwinsten en schenkingen

Naast heel veel historische tuinbouwgereedschappen heeft het Westlands Museum afgelopen jaar diverse bijzondere objecten verkregen.

Enkele schenkingen uitgelicht:

- Van de Stichting Gifted Art kregen wij een verzameling van 12 schilderijen met Westlandse landschappen en tuinbouwtaferelen.
- Van de 's-Gravenzandse kunstenaar Martin Groen kregen wij een door hemzelf geschilderde aquarel met het interieur van een druivenkas aan de Zwartendijk in Monster.
- Van de families Persoon en 't Hoen kregen wij een gevelsteen met een druivenrank met –tros, afkomstig uit Huize Trio aan het Zuideinde te Naaldwijk.

Speciale activiteiten

Naast de vele activiteiten die zijn georganiseerd ten behoeve van de tentoonstelling 'Buitenplaatsen in de Gouden eeuw' zijn de volgende bijzondere activiteiten georganiseerd in het museum:

- Vogelhuisjes of nestkastjes timmeren en het geven van workshop kistjes timmeren.
- Een workshop fotografie.
- Workshops tekenen voor kinderen.
- In juni was er een huwelijksvoltrekking met 100 personen in de historische tuin.
- In de zomermaanden juli en augustus werden er elke vrijdag rondleidingen georganiseerd voor individuele bezoekers. In 2019 zijn er ook rondleidingen voor individuele bezoekers bij de wisseltentoonstellingen georganiseerd.

Museum op reis

In juni hebben we meegedaan aan de tweedaagse Slow Food market in Midden-Delfland bij Op Hodenpijl in Schipluiden en in september aan de 4-daagse zomerbloemententoonstelling in de Oude Kerk van Naaldwijk met een historische foto-expositie en vertoning van compilaties met historische Westlandse filmbeelden.

De tentoonstelling over Verkeersweg 13 heeft tot medio 2019 in verzorgingshuis De Kreek in 's-Gravenzande gestaan.

Deelname aan de Historische markt Westland in het gemeentehuis van Westland met de mogelijkheid voor bezoekers om zich, verkleed als 17^e eeuwse dame of heer te laten fotograferen.

De conservator van het museum heeft in 2019 zes keer een lezing gegeven over diverse onderwerpen met betrekking tot de Westlands geschiedenis. Vier keer voor bewoners van verzorgingshuizen, voor ouderen en leden van ouderenbonden. De andere twee lezingen waren voor een algemeen publiek. Het Westlands Museum wordt door middel van deze lezingen extra onder de aandacht gebracht bij het publiek waardoor het draagvlak voor het museum in de samenleving wordt vergroot.

Kenniscentrum

Het kenniscentrum bestaat uit de bibliotheek en het informatiecentrum. Er is een uitgebreide bibliotheek, een verzameling historische topografische kaarten, een grote foto- en diaverzameling en een mooie verzameling oude ansichten. Al deze publicaties, afbeeldingen en documentatie vormen bij elkaar de grootste openbaar toegankelijke verzameling van de Westlandse geschiedenis die er is.

De Archeologische werkgroep Westland, de Studiegroep Genealogie Westland (stamboom- familiegeschiedenis) en het Genootschap Oud-Westland hebben in het museum hun thuisbasis.

Alle Westlandse historische verenigingen en werkgroepen kunnen de vergaderruimte en andere faciliteiten van het museum om niet gebruiken. Hier werd gedurende het verslagjaar zeer regelmatig gebruik van gemaakt.

Samenwerkingsverbanden

Het Westlands Museum heeft in het verslagjaar met de volgende organisaties samengewerkt:

Met het Cultureel Platform Westland, waar het Westlands Museum een onderdeel van is en waarin alle culturele organisaties van gemeente Westland samenwerken. Met

Cultuurweb werkt het museum aan de ontwikkeling van educatieve projecten op erfgoedgebied.

De bestaande samenwerking met het Themapark De Westlandse Druif in de stichting Erfgoed Westland bestaat nog maar het themapark besloot in 2019 zijn activiteiten te beëindigen met ingang van februari 2020. Diverse materialen met betrekking tot de druiventeelt en de druivenfeesten zijn door de Westlandse Druif overgedragen aan het Westlands Museum.

Met steun van de Westlandse Natuur- en Milieu-Educatie (WNME) is het combinatie-arrangement voor het lager onderwijs, waarbij er één programma is gemaakt met een bezoek aan het museum en aan Tomatoworld, gecontinueerd. In 2019 vonden 12 bezoeken plaats die ondersteund werden door WNT-web (Westlands Natuur en Techniek-web).

Met de WOS (Westlandse Omroep Stichting) is het initiatief genomen om via hun website wekelijks extra aandacht te besteden aan de Westlandse geschiedenis. De inhoud van de rubriek Streekhistorie op de WOS-website wordt aangeleverd door de Westlandse historische werkgroepen en verenigingen, musea en het Historisch Archief. Wekelijks wordt een nieuw onderwerp aangeleverd. Het museum heeft in 2019 voor deze rubriek vier verhalen aangeleverd.

Het Museum is aangesloten bij Bezoek Westland, dat zich richt op het werven van toeristen naar het Westland.

Westlands Kunstmuseum

In 2019 is besloten dat het Westlands Museum samen gaat optrekken met de initiatiefnemers van het Kunstmuseum. Er wordt gekeken of het vergunningstechnisch mogelijk is dat er bij het museum een uitbreiding gerealiseerd wordt, waar in de toekomst kunstexposities georganiseerd kunnen worden.

Historisch Informatie Punt (HIP)

Samen met het Historisch Archief Westland werkt het Westlands Museum aan de ontwikkeling van het HIP Westland. Via een te ontwikkelen website voor dit HIP is het de bedoeling dat alle verzamelingen van het archief en het museum digitaal toegankelijk worden. Dit project wordt financieel ondersteund door de gemeente Westland.

Het HIP-project raakte het afgelopen jaar in een impasse. Dit kwam vooral door een heroriëntatie van het HAW. De gemeentearchivaris, een van de leiders van het project, was lange tijd met ziekteverlof en is in de loop van 2019 met vervroegd pensioen gegaan. Hierna besloot gemeente Westland dat het HAW niet meer als coördinator van het HIP-project zou optreden. Het gemeentearchief gaat zich in de toekomst vooral richten op haar kerntaken; het archiveren van alle voor de gemeente relevante stukken en de digitalisering daarvan. Dit proces vergt zo veel inzet dat het HAW de leidende rol bij uitvoering van het HIP er niet meer bij kan hebben.

Die rol wordt nu vrijwel zeker overgenomen door het museum. Het afgelopen jaar is besteed aan overleg om dit proces in goede banen te leiden. De verwachting is dat dit in het jaar 2020 allemaal tot uitvoering zal komen.

Wel wordt er nog steeds hard gewerkt aan het digitaliseren van de diverse foto- en diacollecties van het museum. Op het ogenblik worden er door 9 vrijwilligers foto's gescand en beschreven. Dit gebeurt op zo'n manier dat al het digitale materiaal is over te zetten in een later te kiezen softwareprogramma. We hebben goede hoop dat in

2020 de definitieve keuze voor een besturingsprogramma voor de digitale presentatie van de diverse collecties gemaakt kan worden.

Toekomstplannen

Nieuwe plannen ondanks de Corona zijn voor het komende jaar een tentoonstelling over de Tweede Wereldoorlog, de Atlantikwall in het Westland en een tentoonstelling over de Wateringse kunstenaar Leendert Scheltema. Het Project Westlands Ramenwarenhuis zal in 2020 gerealiseerd zijn.

De jaarrekening is vastgesteld door het bestuur van de Stichting Streek- en Tuinbouwhistorie Westland op 5 augustus 2020.

voorzitter,
J. Prins

secretaris,
P. van Leerdam

Secretariaat van de Stichting
Streek- en Tuinbouwhistorie Westland
p/a Westlands Museum voor Streek- en Tuinbouwhistorie
Middel Broekweg 154
2675 KL Honselersdijk
Tel. 0174-621084

Internet: www.westlandsmuseum.nl
E-mail: info@westlandsmuseum.nl

2 Jaarrekening

2.1 Grondslagen voor de waardering en resultaatsbepaling

Activiteiten

De stichting verwerft, beheert en exploiteert een centrale vestiging ten dienste van het streek- en tuinbouwhistorisch werk in het Westland, alsmede alle overige zaken die met de streek- en tuinbouwhistorie verband houden of daaraan bevorderlijk kunnen zijn, en het anderszins scheppen van mogelijkheden tot het ontwikkelen van activiteiten ten behoeve van het hiervoor omschreven doel.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens algemeen aanvaarde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten.

Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Materiële vaste activa

De bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de op basis van de geschatte economische levensduur bepaalde afschrijvingen dan wel tegen bedrijfswaarde indien deze laatste lager is. De afschrijvingen bedragen een vast percentage van de verkrijgingsprijs, waarbij waar nodig rekening wordt gehouden met de restwaarde van het actief. De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn:

- a. Gebouwen - 25 jaar / 4%
- b. Inrichting tentoonstelling - 10 jaar / 10%
- c. Inventaris - 10 jaar / 10%
- d. Computers / multimedia - 5 jaar / 20%

De investeringen die zijn gefinancierd uit speciale inzamelingsacties of toegekende subsidies worden niet geactiveerd. Verder wordt verwezen naar 2.5. Aanvullende informatie Materiële vaste activa.

De eigen investeringen > € 1.000 per actief worden geactiveerd.

Voorziening grootonderhoud

Deze voorziening is gevormd ter egalisatie van kosten voor het planmatig onderhoud aan het museum gebouw inclusief elektronica.

Algemene grondslagen voor bepaling exploitatieresultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden en aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald op historische kostprijs met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Kosten waarvoor een bestemmingsreserve is gevormd worden direct ten laste van deze bestemmingsreserve gebracht.

Bestemmingsreserves worden gevormd op basis van een bestuursbesluit tot het doen van uitgaven en worden in het jaar van besluitvorming ten laste van het resultaat gebracht.

2.2 Balans

Balans per 31 december	2019		2018	
<i>na verwerking saldo exploitatierekening</i>	€	€	€	€
ACTIVA				
Materiële vaste activa				
Gebouwen en terreinen	0		0	
Computers/multimedia	0		0	
Inventaris	0		0	
		0		0
Vlottende activa				
Statiegeld		148		173
Geldmiddelen				
Kas	457		1.040	
Pinbetalingen	0		0	
Rabobank rekening/courant	2.704		3.388	
Rabobank BedrijfsSpaarRekening	85.694		50.689	
Rabobank BedrijfsBonusRekening	26.400		15.900	
		115.255		71.017
Vorderingen en overlopende activa				
Debiteuren	4.247		901	
Waarborgsom Bovendijk	4.050		4.050	
Omzetbelasting	2.080		3.177	
Nog te ontvangen/voornitbetaald	1.674		1.713	
		12.051		9.841
Totaal activa		<u>127.454</u>		<u>81.031</u>

Balans per 31 december	2019		2018	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Stichting vermogen				
Vrije reserve	5.000		3.694	
Vastgelegd vermogen	0		0	
Bestemmingsreserves	3.711		0	
		8.711		3.694
Voorziening groot onderhoud		40.094		17.900
Vreemd vermogen				
Langlopend vreemd vermogen				
Obligatielening		0		0
Kortlopend vreemd vermogen				
Uit te voeren projecten	34.991		23.256	
Krediteuren	5.730		8.368	
Gereserveerd vakantiegeld + sociale lasten	5.282		5.196	
Gereserveerde vakantiedagen	17.067		13.080	
Vooruit ontvangen/nog te betalen	11.694		5.680	
Belastingen en sociale premies	3.885		3.857	
		78.649		59.437
Totaal passiva		<u>127.454</u>		<u>81.031</u>

2.3 Toelichting op de balans

	2019		2018	
	€	€	€	€
Materiële vaste activa		Woning		
Aanschafwaarde				
Openingsbalans		48.223		
Aanschaffingen huidig jaar		0		
Desinvesteringen huidig jaar		0		
Totaal aanschafwaarde		<u>48.223</u>		
Cumulatieve afschrijvingen				
Openingsbalans		48.223		
Afschrijving huidig jaar		0		
Desinvesteringen huidig jaar		0		
Totaal cumulatieve afschrijvingen		<u>48.223</u>		
Boekwaarde einde periode		<u>0</u>		

De WOZ-waarde per 1 januari 2019 van het terrein en de gebouwen bedraagt € 1.495.000.

Geldmiddelen	<u>115.255</u>	<u>71.017</u>
---------------------	----------------	---------------

De stijging van de geldmiddelen is veroorzaakt doordat onder de schulden enkele balansposten zijn toegenomen, waarvan de uitgaven in de toekomst zullen plaats vinden. Denk aan de projecten zoals Tentoonstelling herdenking 75 jaar bevrijding en Erfgoededucatie, maar ook voorziening groot onderhoud. Daarnaast draagt het positieve resultaat ook bij aan de toename.

Vorderingen en overlopende activa

Debiteuren	4.247	901
------------	-------	-----

De reden toename is dat de activiteiten aan het eind van het jaar zijn gefactureerd in 2020.

Vrije reserve

Saldo per 1 januari	3.694	-10.377
Exploitatieresultaat 2018	0	14.071
Exploitatieresultaat 2019	5.017	0
Naar bestemmingsreserves	-3.711	0
Saldo 31 december	<u>5.000</u>	<u>3.694</u>

De vrije reserve is het cumulatief resultaat over de afgelopen jaren na verdeling van het resultaat. Als de vrije reserve meer bedraagt dan €5.000, zal het meedere worden toegewezen aan een nog te bepalen bestemmingsreserve. Het bestuur heeft ingestemd om €3.711 te reserveren voor vervanging van permanente tentoonstelling.

Bestemmingsreserve's

Saldo per 1 januari	0	0
Toevoeging bestemmingsreserve	<u>3.711</u>	<u>0</u>
Saldo 31 december	<u>3.711</u>	<u>0</u>

De bestemmingsreserve is gereserveerd voor de vervanging van permanente tentoonstelling.

	2019		2018	
	€	€	€	€
Voorziening Groot onderhoud				
Saldo per 1 januari	17.900		5.600	
Donatie 2018	0		12.300	
Onttrekking o.a. onderhoud dak Hooiberg	-3.016		0	
Donatie 2019	25.210		0	
Saldo 31 december		<u>40.094</u>		<u>17.900</u>

De reden van toename is in verband met extra onderhoud boot en reservering voor renovatie dijk en daarnaast voor het eerst opgenomen terugkerend onderhoud Hooiberg en (lekkend) opslagplaats van museum. Het advies van de gemeente Westland na beoordeling van deze voorziening heeft geleid dat de prijs voor vervanging van het tapijt is aangepast.

Uit te voeren projecten:

Digitale Groeikaart Westland	5.114		5.114	
Zonnepanelen	13.868		13.868	
Tentoonstelling Buitenplaatsen	3.338		4.274	
Waardig herdenken 75 jaar bevrijding	8.271		0	
Erfgoededucatie	4.400		0	
		<u>34.991</u>		<u>23.256</u>

Voor deze projecten zijn in de afgelopen jaren voorschotten ontvangen en zal de afhandeling in 2020 of verder plaats vinden. Verder wordt verwezen naar het jaarverslag.

Vooruit ontvangen/nog te betalen

Afrekening boekverkopen	546		1.065	
Vooruit ontvangen donaties	85		93	
Waarderingsuitkering	4.140		0	
Pieffers, fundering warenhuis	3.000		0	
Revitalisering, vervanging warenhuis	0		1.722	
Museumregistratie	423		0	
Panorama, aanpassingen website	700		0	
Flynth, accountantscontrole	2.800		2.800	
		<u>11.694</u>		<u>5.680</u>

2.4 Exploitatierekening

	definitief 2019		begroting 2019		2018	
	€	€			€	€
BATEN						
Bijdragen						
Gemeente Westland: expl.subsidie	187.604		188.036		185.676	
Stichting WNME, subsidie	180		500		260	
Gemeente Midden Delfland: subsidie	500		500		500	
Sponsors	488		7.500		1.221	
Fondsen	0		2.500		1.370	
Donateurs	14.131		17.500		14.633	
Giften	2.534		1.500		510	
		205.437		218.036		204.170
Toegang						
Entreebewijzen	35.651		24.000		24.422	
Lezingen/workshops	0		0		0	
Verhuur ruimte	1.074		2.000		393	
		36.725		26.000		24.815
Verkopen						
Activiteiten	14.280		2.000		3.784	
Consumpties	54.545		34.000		33.582	
Boeken	5.832		2.500		3.885	
Groenten	5.921		8.000		5.636	
Souvenirs & overige	2.495		2.000		3.223	
		83.073		48.500		50.110
Overige inkomsten						
Rente	13		0		4	
Overige baten	35		0		110	
		48		0		114
Totaal baten		<u>325.283</u>		<u>292.536</u>		<u>279.209</u>

	definitief 2019		begroting 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
LASTEN						
Personeel en vrijwilligers						
Salarissen, sociale lasten en pensioenen	143.447		159.483		136.966	
Ontvangen ziektegeden	0		0		0	
Ziekteverzuimkosten	3.992		4.000		3.900	
Saamhorigheidsbevordering	6.716		4.000		5.572	
Overige kosten	4.804		1.000		1.154	
		158.959		168.483		147.592
Huisvestingskosten						
Onderhoud gebouwen en terrein	7.917		4.500		4.672	
Onderhoudscontracten	0		0		0	
Afschrijvingskosten	0		0		1.929	
Dotatie voorziening grootonderhoud	25.210		3.000		12.300	
Energie, water, vuilafvoer	12.384		12.000		10.805	
Verzekeringen	5.767		6.000		5.600	
Rioolheffingen, OZB, waterschap	7.033		6.500		7.048	
Schoonmaak	8.356		12.000		8.192	
Depot	17.887		20.000		17.596	
		84.554		64.000		68.142
Overige exploitatie						
Kantoorkosten	7.419		5.000		6.123	
Accountantskosten	2.800		0		2.800	
		10.219		5.000		8.923
Museale activiteiten						
Onderhoud collectie	0		500		0	
Aankoop collectie en bibliotheek	728		2.500		1.537	
Vaste tentoonstelling	0		0		0	
Vervanging technische installaties	0		2.000		567	
Tijdelijke tentoonstelling	12.815		4.000		527	
Tentoonstellingen wagenshuur	138		3.000		1.124	
Abonnementen/contributies	1.684		1.500		1.733	
Educatie	491		2.000		600	
Historische tuin	3.499		3.500		3.140	
		19.355		19.000		9.228
Inkoop						
Consumpties	18.955		17.000		12.868	
Boeken	3.921		500		1.224	
Groenten en verpakkingsmateriaal	441		0		317	
Souvenirs & overig	1.350		2.000		1.227	
Activiteiten	8.235		500		2.593	
		32.902		20.000		18.229
Promotie						
Advertenties	645		2.000		355	
Presentaties (werving)	8.187		2.000		6.442	
Promotiematerialen	212		1.500		919	
StreekHistorie	5.234		4.500		5.308	
		14.278		10.000		13.024
Rentelasten		0		0		0
		320.267		286.483		265.138
Naar Vrije Reserve		5.016		6.053		14.071
Totaal lasten		325.283		292.536		279.209

2.5 Toelichting op de exploitatierekening

	2019		2018	
	€	€	€	€

Toegang 36.725 24.815

Het aantal betalende bezoekers is gestegen ten opzichte van 2018 met 34%. De reden is toename van de groepsbezoeken en het succes van de tentoonstelling Buitenplaatsen in de Goude Eeuw. De verhoging van de prijzen heeft ook bijgedragen tot de toename.

Verkopen 83.073 50.110

Activiteiten 14.280 3.784

Consumpties 54.545 33.582

Boeken 5.832 3.885

De tentoonstelling Buitenplaatsen en gestegen groepsbezoeken is de oorzaak dat de bovenstaande verkopen zijn gestegen.

Lasten

Personeel en vrijwilligers 158.959 147.592

De stichting heeft op 1 januari twee stafleden (1,8 fte) in dienst.

Salarissen, sociale lasten en pensioenen 143.447 136.966

De totale kosten zijn met €6.481 gestegen. De oorzaak zijn salarisstijgingen en in verband met toegenomen werkdruk, in verband met overwerk, is de dotatie aan reservering vakantie-dagen gestegen.

Huisvestingskosten 84.554 68.142

De toename is veroorzaakt door:

Onderhoud gebouwen en terrein: o.a. storting fundering van de kas €7.917 (2018:€4.672).

Dotatie voorziening: Dotatie €25.210 (2018: €12.300), met effect over voorgaand boekjaar van €15.000. Toelichting zie balans.

Overige exploitatie

Kantoorkosten 7.419 6.123

De overige exploitatie kosten bestaan voor namelijk uit kantoorkosten.

Denk daarbij onder andere aan telefoonkosten, kosten van kassasysteem, boekhoudpakket en salarisadministratie, telefoon- en computerkosten.

Museale activiteiten

Tijdelijke tentoonstelling 12.815 527

Ondanks de ontvangen bijdragen van de fondsen is het aandeel van de kosten voor het museum hoger dan verwacht. Uit voorzichtigheidsprincipe is nog geen rekening gehouden met de nog niet ontvangen toezeggingen.

Inkoop

Consumpties 18.955 12.868

Boeken 3.921 1.224

Activiteiten 8.235 2.593

De toegenomen kosten houden verband met de stijging van de bezoekers van het museum. Verder wordt verwezen naar de verklaring van de baten.

2.6

Aanvullende informatie materiële vaste activa

In deze paragraaf zijn alle te activeren investeringen opgenomen, ongeacht de wijze waarop de financiering heeft plaats gevonden. Geeft tevens zicht op het vastgelegd vermogen (onderdeel stichtingsvermogen).

Grondslagen voor de waardering en resultaatsbepaling materiële vaste activa:

De bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de op basis van de geschatte economische levensduur bepaalde afschrijvingen dan wel tegen bedrijfswaarde indien deze laatste lager is. De afschrijvingen bedragen een vast percentage van de verkrijgingsprijs dan wel van de boekwaarde, waarbij waar nodig rekening wordt gehouden met de restwaarde van het actief.

De gehanteerde afschrijvingspercentage zijn:

- a. Gebouwen - 25 jaar / 4%
- b. Inrichting tentoonstelling - 10 jaar / 10%
- c. Inventaris - 10 jaar / 10%
- d. Computers / multimedia - 5 jaar / 20%

De eventueel ontvangen algemene investeringssubsidies zijn in mindering gebracht op de aanschafwaarde. De investeringen die zijn gefinancierd uit speciale inzamelingsactie of specifiek toegekende subsidies worden geactiveerd, waarbij de ontvangen gelden als "vastgelegd vermogen" onder het stichtingsvermogen zijn opgenomen. Uit "vastgelegd vermogen" valt jaarlijks via de bestemming van het saldo van baten en lasten een bedrag vrij naar ratio van de afschrijvingen op het materieel vast actief.

Verloopstaat Materiële vaste activa over 2019

Materiële vaste activa	Land	Gebouw	Renovatie gebouw	Inrichting tentoonstelling	Inventaris	Computers / multimedia	Totaal
Aanschafwaarde							
Openingsbalans	115.372	342.490	743.544	257.943	115.599	88.460	1.663.408
Aanschaffingen huidig jaar	-	-	-	-	-	-	-
Desinvesteringen huidig jaar	-	-	-	-	-	-	-
Totaal aanschafwaarde	115.372	342.490	743.544	257.943	115.599	88.460	1.663.408
Cumulative afschrijvingen:							
Openingsbalans	-	342.490	109.053	94.579	42.387	64.871	653.380
Afschrijvingen huidig jaar	-	-	29.742	25.794	11.560	17.692	84.788
Desinvesteringen huidig jaar	-	-	-	-	-	-	-
Totaal cumulatieve afschrijvingen	-	342.490	138.795	120.373	53.947	82.563	738.168
Boekwaarde einde periode	115.372	-	604.749	137.570	61.652	5.897	925.240

Vastgelegd vermogen (onderdeel stichtingsvermogen)

Het vastgelegd vermogen is gelijk aan de som van de boekwaarde Materiële vaste activa, dat is gefinancierd uit inzamelingsacties en toegekende subsidies.

Het vastgelegd vermogen eind 2019 is de boekwaarde €925.240. Het aandeel dat zelf is gefinancierd uit de eigen middelen is per eind 2018 volledig afgeschreven.

Gecorrigeerd verloopstaat na correctie van gemeente subsidie:

Op verzoek van de gemeente is de verloopstaat gecorrigeerd voor de ontvangen subsidie van de gemeente Westland met betrekking tot het Revitalisering project (opgeleverd 1 mei 2015).

Overzicht op verzoek van de gemeente	MVA
Aanschafwaarde einde boekjaar	1.663.408
Subsidie	-939.365
Gecorrigeerd aanschafwaarde	<u>724.043</u>
Cummulatieve afschrijvingen einde boekjaar	738.168
Afschrijvingen subsidie	-222.481
Gecorrigeerd aanschafwaarde	<u>515.687</u>
Gecorrigeerd boekwaarde	<u>208.356</u>

De ontvangen subsidie wordt gecorrigeerd op de cumulatieve afschrijvingen afgeschreven op basis van de gemiddelde afschrijvingstermijn.